

Den Sociale Ankestyrelses sagsbehandling i tvangsfjernel- sessag

FOB nr. 87.178

Fundet det meget beklageligt, at Den Sociale Ankestyrelse ikke havde forberedt en sag om hjemgivelse af en 5-årig pige til faderen på en sådan måde, at ankestyrelsen var i stand til at træffe afgørelse inden for den lovbestemte 2 måneders frist.

Endvidere fundet det overordentlig kritisabelt, at ankestyrelsen efter overskridelsen af 2 måneders fristen ikke sikrede sig, at sagens behandling blev fremskyndet mest muligt.

Endelig fundet det meget beklageligt, at ankestyrelsen ikke i tilstrækkeligt omfang orienterede kommunens sociale udvalg og faderen om sagen.

(J. nr. 1987-1481-060).

Det Sociale Udvalg i A Kommune klagede over Den Sociale Ankestyrelses sagsbehandling i en sag om hjemgivelse af en 5-årig pige, B, til sin far, C. Det fremgik af de foreliggende oplysninger, at B var anbragt uden for hjemmet efter bestemmelsen i bistandslovens § 123.

Det sociale Udvalg i A Kommune traf den 14. maj 1987 i et møde, jf. bistandslovens § 123, stk. 2, beslutning om hjemgivelse af B til C. På mødet ønskede dommeren tilført beslutningsprotokollen følgende bemærkning:

»... at udvalgets afgørelse efter hans opfattelse bør indbringes for Den Sociale Ankestyrelse, og at hjemgivelse bør afvente, at dette sker.«

Den Sociale Ankestyrelse pålagde efter bestemmelsen i bistandslovens § 35, jf. § 123, stk. 1, nr. 3, i skrivelse af 18. maj 1987 det sociale udvalg at sørge for, at B ikke blev hjemgivet til C, før ankestyrelsen havde truffet afgørelse om, hvorvidt hjemgivelse kunne finde sted.

Ankestyrelsen meddelte i en skrivelse af 11. juni 1987 det sociale udvalg, at ankestyrelsen ville behandle sagen på et møde den. 7. juli 1987.

På ankestyrelsens møde den 7. juli 1987 deltog C og hans advokat i en del af mødet. Under henvisning til, at der ikke forelå en børnepsykiatrisk erklæring i sagen, som byggede på iagttagelser af C og B sammen, blev det besluttet at udsætte sagen, til professor D - som var overlæge på en børnepsykiatrisk afdeling - havde udfærdiget en psykiatrisk erklæring. Advokaten og C erklærede sig indforståede med udsættelsen af sagen og med, at ankestyrelsen herefter ikke inden 2 måneder efter afgørelsen fra Det Sociale Udvalg i A kommune kunne træffe afgørelse i sagen, jf. § 11, stk. 1, i loven om Den Sociale Ankestyrelse.

Efter mødet i ankestyrelsen den 7. juli 1987 var sagsforløbet følgende:

1987:

24. august: Forgæves opringning fra ankestyrelsen til professor D.

27. august: Social- og Sundhedsforvaltningen i A Kommune fik efter telefonisk henvendelse til ankechefen oplyst, at sagens afgørelse var udsat med henblik på indhentelse af en supplerende psykiatrisk erklæring.

28. august: Forgæves opringning fra ankestyrelsen til professor D.

1. september: Det Sociale Udvalg i A Kommune besluttede på møde at udtrykke utilfredshed med ankestyrelsens sagsbehandling.

4. september: Forgæves opringning fra ankestyrelsen til professor D.

7. september: Det sociale udvalg udtrykte i en skrivelse til ankestyrelsen utilfredshed med styrelsens sagsbehandling.

17. september: Det sociale udvalg udtrykte i en skrivelse til ankestyrelsen utilfredshed med styrelsens sagsbehandling. Udvalget henviste til, at udvalget ikke efter skrivelsen af 7. september 1987 havde modtaget en orientering fra ankestyrelsen om sagens behandling. Udvalget henstillede, at der blev truffet en afgørelse inden den 6. oktober 1987.

30. september: Ankestyrelsen orienterede telefonisk professor D om resultatet af mødet i ankestyrelsen den 7. juli 1987 og anmodede ham om at foretage den børnepsykiatriske undersøgelse. Det blev aftalt, at professor D fra ankestyrelsen skulle modtage en skriftlig anmodning.

1. oktober: Ankestyrelsen anmodede skriftligt professor D om en supplerende erklæring på grundlag af iagttagelse af C og B sammen.

2. oktober: Ankechefen undskyldte telefonisk over for social- og sundhedsforvaltningen den lange sagsbehandlingstid.

15. oktober: Det Sociale Udvalg i A Kommune klagede til mig over sagsbehandlingen i Den Sociale Ankestyrelse.

26. oktober: Jeg modtog den ovennævnte klage af 15. oktober 1987.

29. oktober: I anledning af klagen fra det sociale udvalg anmodede jeg ankestyrelsen om en udtalelse. I skrivelsen anførte jeg bl.a. følgende:

» ...

Det fremgår af skrivelsen og de medsendte bilag, at ankestyrelsen foreløbig har været mere end 5 måneder om at behandle sagen. Sager af den her omhandlede karakter kræver en særlig hurtig behandling.

...

Jeg beder endvidere om ... angivelse af, i hvilket omfang sagens parter har modtaget orientering i overensstemmelse med vejledning til forvaltningsloven, pkt. 206 og 207, om underretning af den, der er part i sagen, når sagsbehandlingen trækker ud. Jeg beder specielt oplyst årsagen til, at ankestyrelsen ikke underrettede socialforvaltningen, da sagen ikke blev behandlet på styrelsens møde den 7. juli 1987, således som det var bebudet.

...«

1. december: Socialforvaltningen rykkede ankestyrelsen for sagen. Herefter oplyste professor D på ankestyrelsens telefoniske forespørgsel om forløbet af undersøgelsen, at han ikke havde modtaget skrivelsen af 1. oktober 1987. Ankestyrelsen ville sende ham en kopi af skrivelsen.

8. december: Ankestyrelsen oplyste socialforvaltningen om, at B og C var indkaldt til undersøgelse den 11. januar 1988.

1988:

11. januar: Professor D gav i en skrivelse til ankestyrelsen underretning om resultatet af undersøgelsen af C og B sammen.

26. januar: Ankestyrelsen traf på møde afgørelse om, at B indtil videre ikke skulle hjemgives til C.

I klagen til mig anførte Det Sociale Udvalg i A Kommune:

» ...

Baggrunden for klagen er, at ankestyrelsen ikke har truffet afgørelse inden for fristen på 2 måneder, samt at ankestyrelsen ikke skriftligt har meddelt kommunen om årsagen til, at der ikke er truffet afgørelse i sagen. Det er udvalgets opfattelse, at den lange sagsbehandlingstid, og den heraf forårsagede forlængelse af (B's) ophold uden for hjemmet, kan have en selvforstærkende effekt, der i sig selv kan nedsætte sandsynligheden for, at (B) vil blive hjemgivet.«

I en udtalelse i anledning af klagen anførte ankestyrelsen bl.a. følgende:

» ...

Det Sociale Udvalg i (A) Kommune blev beklageligvis ikke underrettet om resultatet af mødebehandlingen før ved telefonsamtale med en medarbejder fra social- og sundhedsforvaltningen den 27. august 1987.

I skrivelse af 1. oktober 1987 blev professor (D) anmodet om at komme med en supplerende erkæring på grundlag af en iagttagelse af faderen og barnet sammen. Styrelsen henviser til vedlagte kopi af skrivelsen. - Styrelsen beklager også, at denne skrivelse ikke blev afsendt før den 1. oktober 1987. Det bemærkes, at professor (D) i skrivelsen fik henstilling om ved henvendelse til Social- og Sundhedsforvaltningen i (A) Kommune at træffe aftale om barnets fremmøde.

Den 1. december 1987 blev professor (D) spurgt telefonisk, hvornår undersøgelse/erklæring kunne ventes. Professor (D) oplyste, at han aldrig havde modtaget skrivelsen af 1. oktober 1987. Der henvises til vedlagte fotokopi af styrelsens kontorrapport. Kopi af skrivelsen af 1. oktober 1987 blev derefter sendt til professor (D), og denne sendte skrivelse af 3. december 1987 til Ankestyrelsen.

...

Ankestyrelsen har ikke siden hørt fra professor (D).

Ankestyrelsen beklager dette forløb af sagen...

Jeg udtalte følgende i en skrivelse til Social- og Sundhedsforvaltningen i A Kommune:

»1. Efter § 11, stk. 1, i lov om Den Sociale Ankestyrelse skal ankestyrelsens afgørelser, der kan indbringes for domstolene efter reglerne i retsplejelovens kap. 43 a, foreligge inden 2 måneder, efter at klagen er modtaget. Der sigtes bl.a. til afgørelser efter bistandslovens § 123.

Der er ikke i ankestyrelsesloven bestemmelser, hvorefter den lovbestemte frist ved aftale med parterne kan fraviges. Fristen for ankestyrelsens behandling af sådanne sager har baggrund i de særlige retssikkerhedshensyn, der gør sig gældende på dette område. Parterne skal inden for forholdsvis kort tid have mulighed for ved en domstol at få prøvet den administrative afgørelse.

2. Det er naturligvis af væsentlig betydning for ankestyrelsens behandling af disse sager, at der i god tid før mødebehandlingen i styrelsen (som eventuelt kan ligge i slutningen af 2 måneders perioden) er tilvejebragt det fornødne afgørelsesgrundlag. At det først under mødebehandlingen konstateres, at der savnes oplysninger eller vurderinger, kan vanskeliggøre iagttagelse af 2 måneders fristen.

3. Af de akter, som jeg har modtaget fra Den Sociale Ankestyrelse, fremgår ikke noget nærmere om styrelsens forberedende behandling af sagen forud for mødet den 7. juli 1987.

Jeg må finde det meget beklageligt, at sagen ikke var forberedt på en sådan måde, at ankestyrelsen var i stand til at træffe afgørelse inden for 2 måneders fristen.

Jeg har gjort Den Sociale Ankestyrelse bekendt med min opfattelse.

4. Som nævnt ovenfor kan det ikke efter ankestyrelsesloven aftales med parterne, at der bortses fra en overskridelse af 2 måneders fristen.

Når ankestyrelsen uanset dette fandt - i forståelse med (C) og hans advokat - at 2 måneders fristen kunne overskrides på grund af indhentelse af

en supplerende lægeerklæring, var det naturligvis af helt afgørende betydning, at sagens behandling blev fremskyndet mest muligt.

Ovenfor er redegjort for, hvilke skridt ankestyrelsen tog for at indhente en erklæring fra professor (D). Jeg har navnlig hæftet mig ved,

at ankestyrelsen lod gå mere end 1 1/2 måned efter den 7. juli 1987, før professor (D) første gang blev søgt telefonisk kontaktet,

at ankestyrelsen lod gå det meste af september måned 1987 uden at forsøge at kontakte professor (D) - dette uanset at det sociale udvalg i to tilfælde rykkede ankestyrelsen for svar,

at ankestyrelsen ikke ses over for professor (D) under telefonsamtalen den 30. september 1987 eller i skrivelsen af 1. oktober 1987 at have understreget den særlige betydning af, at lægeerklæringen kom til at foreligge i løbet af kort tid, og

at ankestyrelsen ikke, efter at professor (D) måtte formodes at have fået ankestyrelsens skrivelse af 1. oktober 1987, rykkede for lægeerklæringen, da afgivelsen af denne trak ud.

Jeg må finde det overordentligt kritisabelt, at Den Sociale Ankestyrelse på denne måde efter overskridelsen af 2 måneders fristen blot lod tiden gå uden at sikre sig, at behandlingen af sagen blev fremskyndet mest muligt.

Jeg har gjort Den Sociale Ankestyrelse bekendt med min opfattelse, og jeg har meddelt ankestyrelsen, at jeg går ud fra, at der om fornødent tages skridt, der hindrer, at noget lignende kan ske i andre sager.

5. Det sociale udvalg modtog underretning om, at sagen skulle behandles på møde den 7. juli 1987.

Først den 27. august 1987 fik det sociale udvalg meddelelse fra ankestyrelsen om, at sagens behandling var udsat; det var det sociale udvalg, der rettede telefonisk henvendelse til ankestyrelsen.

Jeg må finde det meget beklageligt, at ankestyrelsen ikke straks efter mødet den 7. juli 1987 underrettede det sociale udvalg om udfaldet af mødet.

Jeg har gjort Den Sociale Ankestyrelse bekendt med min opfattelse.

6. Efter den 27. august 1987 ses Den Sociale Ankestyrelse kun i to tilfælde at have orienteret det sociale udvalg om sagens forløb - den 2. oktober 1987, da den pågældende ankechef over for det sociale udvalg beklagede den lange behandlingstid, og den 8. december 1987, da ankestyrelsen orienterede socialforvaltningen om, at (B) og (C) den 11. januar 1988 skulle til undersøgelse.

Også i betragtning af de rykkere og tilkendegivelser, som det sociale udvalg fremkom med over for ankestyrelsen, må jeg finde det meget beklageligt, at ankestyrelsen ikke løbende orienterede det sociale udvalg om forløbet af sagen.

Jeg har gjort Den Sociale Ankestyrelse bekendt med min opfattelse.

7. Da sagens behandling trak ud, burde Den Sociale Ankestyrelse have orienteret (C) herom og i den forbindelse orienteret ham om, hvornår en afgørelse kunne forventes at foreligge, jf. Justitsministeriets vejledning om forvaltningslovens pkt. 206 og 207.

Jeg finder det beklageligt, at dette ikke skete.

Jeg har gjort Den Sociale Ankestyrelse bekendt med min opfattelse.

...«